

**HRVATSKI SABOR
KLUB MOSTA NEZAVISNIH LISTA**

U Zagrebu 27.09.2017.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	27-09-2017
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
022-03/17-01/114	65
Urudžbeni broj:	Pril. Vrij.
6532-3-17-05	— —

PREDsjEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlozi i primjedbe na pojedine dijelove Prijedloga zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji

Poštovani,

Molimo Vas da Zaključkom o prihvaćanju Prijedloga zakona u skladu s čl. 187. Poslovnika Hrvatskoga sabora, obuhvatite i sljedeće prijedloge i primjedbe ovdje u pisanom obliku dodatno elaborirane u odnosu na navedeno u saborskoj raspravi u prvoj čitanju 27. rujna 2017. te ih uputite predlagatelju u svrhu pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Članak 4.

(1) *Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata je i svaka osoba kojoj je priznat status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata (u dalnjem tekstu: HRVI iz Domovinskog rata) do dana stupanja na snagu ovoga Zakona i koji je u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona na redovitoj isplati osobne invalidnine s priznatim statusom HRVI iz Domovinskog rata I. skupine sa 100% oštećenjem organizma.*

PREDLAŽEMO ;

Da se u čl. 4. brišu riječi „Priznatim statusom HRVI iz Domovinskog rata I. skupine sa 100% oštećenja organizma.“ ta da se svim braniteljima sa problemom sa kojima se suočava i gore izdvojena grupa branitelja daju ista prava i mogućnosti.

Ovaj članak očito nije dio proklamiranog težnje Zakonodavca da sačini cijelovit, jedinstven i pravičan Zakon za cijelokupnu braniteljsku populaciju. Odvajati u Zakonu samo jednu grupaciju branitelja ili HRVI a ne sagledati sve ostale grupacije branitelja kod kojih postoji isti problem stvara nejednakost i diskriminaciju.

Postoje li osim navedene grupacije 100% HRVI još branitelja sa statusom HRVI i sa nepriznatim statusom hrvatskog branitelja i kako njih mislite riješiti ako u ovom članku to pravo dajete samo jednima??.

U Vašem obrazloženju kroz „izvješće o javnoj raspravi“ kojom ste odbili komentar na taj članak „cilj je odredbe osigurati prava koja su priznata najtežim invalidima Domovinskog rata prije više od 20 godina“, protivno je načelu jednakosti na kojem počiva naš pravni sustav i ujedno amoralan i protivan načelu branitelja; zajedno u ratu, zajedno u miru !!.

Ako se je jedna pogodnost htjela priznati samo jednoj grupaciji branitelja zbog nekog iznimnog razloga to se je moglo riješiti pod zakonskim aktom ili posebnim pravilnikom ali nikako kroz jedinstveni Zakon kojim se reguliraju prava svih branitelja.

Primijetili smo dvije rečenice iz predgovora ovog Zakona koje ne idu u prilog ovom članku;

a) Svrha novog zakonodavnog okvira ;

Svrha novog zakonodavnog okvira Novim zakonom sveobuhvatno će se unaprijediti zakonodavno uređivanje pitanja koja se odnose na braniteljsko – stradalničku populaciju

b) Analiza postojećeg stanja;

Utvrđena je nejednakost u odnosu na pojedine adresate mirovinskih prava braniteljsko – stradalničke populacije u odnosu na druge kategorije korisnika, te opću populaciju.

Ne radite li Vi ministre upravo ovakvom formulacijom pojedinih članaka nejednakost u odnosu na druge kategorije korisnika ??.

Članak 6.

Smrtno stradali hrvatski branitelj iz Domovinskog rata je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji je:

a) poginuo u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u razdoblju od 5. kolovoza 1990. do 30. lipnja 1996. godine

b) ubijen prilikom zatočenja u neprijateljskom logoru, zatvoru ili u drugom neprijateljskom objektu

c) umro od posljedica rane ili ozljede zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, a najkasnije do 31. prosinca 1997. godine

d) umro od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske najkasnije do 31. prosinca 1997. godine

e) izvršio samoubojstvo kao posljedicu psihičke bolesti uzrokovane sudjelovanjem u obrani suvereniteta Republike Hrvatske do dana stupanja na snagu ovoga Zakona

f) umro kao HRVI iz Domovinskog rata I. skupine s priznatim pravom na doplatak za njegu i pomoć druge osobe od posljedica rane ili ozljede zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, ili je umro uslijed bolesti koja je nastala kao posljedica oštećenja organizma uslijed rane ili ozljede na temelju koje mu je bio priznat status HRVI iz Domovinskog rata I. skupine s pravom na doplatak za njegu i pomoć druge osobe po tome osnovu do stupanja na snagu ovoga Zakona.

PREDLAŽEMO:

Ukidanje vremenskog ograničenja za točku „e“ dok za točku „f“ tražimo isto vremensko ograničenje (31. prosinac 1997. godine) kao i u točkama „c“ i „d“.

Iz Vašeg obrazloženja prijedloga Zakona ;

Ovom odredbom definira se pojam smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata čiji članovi obitelji su ostvarili status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja do dana stupanja na snagu ovoga Zakona i ti članovi nastavljaju s ostvarivanjem priznatih prava.

Status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja može se ostvariti i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona ako je okolnost na temelju koje se može ostvariti status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja nastala prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a članovi

obitelji iz određenih razloga još nisu podnijeli zahtjev za utvrđivanje statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

Iz uvida u jedno od obrazloženja izvješća sa javne rasprave možemo uzeti Vašu primjedbu za stavke „a“, „b“, „c“ i „d“ kao logično pojašnjenje iako se je ono moglo ovim Zakonom drugačije definirati kao i niz drugih članaka koji su doživjeli izmjene u odnosu na prijašnje tumačenje;

Datum 31. prosinca 1997. godine je i u važećem Zakonu. Taj datum je uzet kao razdoblje do jednu i pol godinu nakon završetka rata do kada se može priznati obitelji status smrtno stradalog ako je hrvatski branitelj umro od posljedica proizašlih u Domovinskog rata (vrijeme neposredno nakon završetka Domovinskog rata).

Primijetili bih isto tako da ste u predgovoru Zakona među „Osnovna pitanja koja treba urediti Zakon“ uvrstili otvaranje rok za ostvarivanje statusa hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i statusa HRVI iz Domovinskog rata po osnovi bolesti što je pohvalno i potrebito jer pokazuje Vaše shvaćanje da posljedice užasa rata kroz koje su prošli branitelji u Domovinskom ratu ne biraju vrijeme kada će nastupiti. Međutim nije nam jasno kako onda kroz članak 6. stavku „d“ rokove za branitelje koji su umrli od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta RH ograničavate do 31. prosinca 1997 godine ili stavak „e“ kojim opet dajete vremensko ograničenje u izvršavanju samoubojstva kao posljedicu psihičke bolesti uzrokovanе sudjelovanjem u obrani suvereniteta RH ograničavate do dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Vaše obrazloženje na stavak „f“ članka 6 ;

Status smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata je status koji se prvenstveno odnosi na hrvatske branitelje koji su stradali izravno u Domovinskom ratu ili neposredno nakon Domovinskog rata. S obzirom da je od Domovinskog rata prošlo više od 20 godine, u članku 8. uvodi se nova kategorija: umrli hrvatski branitelji te članovi njihovih obitelji ostvaruju prava određena ovim Zakonom za članove obitelji umrlih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

Uspoređujući Vaše obrazloženje i stavak „f“ dolazimo do mišljenja da se je suprotno odredbama i razmišljanjima kojima se je vodilo prilikom izrade ovog Zakona, opet išlo na „ruku“ samo pojedinim kategorijama branitelja.

Zbog čega članak „f“ isto tako nema vremensko ograničenje do 31. prosinca 1997. godine kao i sve ostale stavke ovog članka.

Općet bih Vas podsjetili na riječi iz uvodnog djela Vašeg Zakona koje upučuju na nejednakosti ;

Utvrđena je nejednakost u odnosu na pojedine adresate mirovinskih prava braniteljsko – stradalničke populacije u odnosu na druge kategorije korisnika, te opću populaciju.

Radite li Vi upravo ovakvim rješenjima tu nejednakost i diskriminaciju među braniteljskom populacijom kršeći osnovna Ustavna načela jednakosti i ravnopravnosti. Ako je godina i pol od završetka Domovinskog rata uzeta kao neka vremenska crta po kojoj se ostvaruje status smrtno stradalog tada ona mora biti jednak za sve kategorije branitelja.

Ujedno bih Vas molio da usuglasite stajališta Vaših pravnika jer obrazlagati u jednom komentaru da je to zakonsko rješenje iz važećeg Zakona i da se ono ne može mijenjati a onda neposredno u drugom kamenaru pobijati prethodnu tvrdnju govoreći da se je išlo u izmjene da bi se reguliralo prava pojedinim kategorijama branitelja u svakom slučaju je diskriminirajuće i nije korektno u odnosu na komentatore iz Javne rasprave ali i cijele braniteljske populacije.

Članak 30.

(1) HRVI iz Domovinskog rata kod kojega je nastao potpuni gubitak radne sposobnosti ili djelomični gubitak radne sposobnosti kao posljedica ranjavanja, ozljede, zatočeništva u neprijateljskom logoru, zatvoru ili u drugom neprijateljskom objektu, bolesti, pogoršanja bolesti, odnosno pojave bolesti zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske ima pravo na invalidsku mirovinu.

(2) HRVI iz Domovinskog rata kod kojega je potpuni gubitak radne sposobnosti ili djelomični gubitak radne sposobnosti djelomično prouzročen ranjavanjem, ozljedom, zatočeništvom u neprijateljskom logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu, bolesti, pogoršanjem bolesti, odnosno pojavom bolesti zadobivenom u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, a djelomice bolešću, ozljedom izvan rada, ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću izvan tih okolnosti, invalidska mirovina određuje se razmjerno utjecaju pojedinih uzroka na potpuni ili djelomični gubitak radne sposobnosti. (3) Pravo na invalidsku mirovinu HRVI iz Domovinskog rata ostvaruju na temelju izvršnog rješenja o trajno utvrđenom statusu HRVI iz Domovinskog rata. (4) Pravo na invalidsku mirovinu ostvaruje se pod uvjetima i na način propisan propisom o mirovinskom osiguranju, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

PREDLAŽEMO :

Da se u čl. 30. doda novi stavak 5) koji glasi: **Zakon o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (NN 71/10, 130/11, 157/13)** neće se primjenjivati na osobe iz st.1. i 2. ovog članka, počevši od 01.07.2018 godine.

OBRAZLOŽENJE;

Kako ste pokazali volju ukinuti Zakonske odluke o smanjenju mirovina, doduše samo određenoj grupaciji (članak 46.), kao ministru hrvatskih branitelja u korist svih branitelja predložili smo Vam ovi mjeru bez diskriminacijskih učinaka.

U obrazložnjima komentara kojima se traže ukidanje stavka 4. članka 48. niste se jasno očitali nego ste odgovor zatražili očitovanjem od strane Ministarstva rada i mirovinskog sustava dok ste po istoj osnovi prijedlog Zajednica udruga i članova HVIDR-e Grada Zagreba za HRVI iz Domovinskog rata kod kojih je nastao potpuni gubitak radne sposobnosti ili djelomični gubitak radne sposobnosti kao posljedica ranjavanja, ozljede, zatočeništva u neprijateljskom logoru, zatvoru ili u drugom neprijateljskom objektu, bolesti, pogoršanja bolesti, odnosno pojave bolesti zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske glatko odbili.

Od 2010. godine Republika Hrvatska je umanjila mirovine hrvatskim braniteljima kao i drugim kategorijama svojih građana time ih dovela u nepovoljniju materijalnu situaciju. U međuvremenu određenim skupinama građana, što svojom dobrovoljnom odlukom Vlade, a što po sudskoj odluci, priznala je nastalu obligaciju vraćanja duga te sukladno s tim stavila povrat u isplatu. Međutim, hrvatskim braniteljima od navedene godine koji su imali mirovine iznad 3.500,00 kn Vlada RH nije poduzela ništa po pitanju povratu barem od 10% stoga se otvara mogućnost da putem usvajanja ovog zakonskog akta uredi se i to područje.

Ne smatrate li Vi ministre da HRVI kojima je mirovina ali i invalidnina od 2000. godine više puta smanjivana ne zaslužuju pravo povrata mirovina na stanje prije smanjivanja, posebno iz razloga što se radi o mirovinama od 3.500,00 kn...ne zaslužuju li HRVI da ste bar prijedlog njihove Županijske HVIDR-e poslali na očitavanje u Ministarstvo rada i mirovinskog sustava kao što ste to učinili kod obiteljskih mirovina.

Slaže li se gospodin Josip Đakić kao Predsjednik HVIDR-e sa Vašim prijedlogom i idejom odbijanja povrata smanjenja mirovina ili će zastupati prava i interesu i svojih članova.

Vrijeme povrata veže se uz početak nove turističke sezone i daje dovoljno vremena Hrvatskoj Vladi da učini sve pozitivne korake prema populaciji koja je dovela do toga da danas možete sjediti u ovom visokom zastupničkom domu.

U obrazloženju Zakona stoji; Trenutno (stanje na 30. svibanj 2017. godine) od ukupno 505.694 hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, 56.562 ih ima status HRVI iz Domovinskog rata

Članak 46.

(4) *Zakon o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“ br. 71/10, 130/11, 157/13) neće se primijeniti na mirovine iz stavka 1. ovoga Zakona kada se pravo na istu mirovinu izvodi iz mirovine koja nije smanjena temeljem Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“ br. 71/10, 130/11, 157/13).*

Ovaj stavak 4. odnosi se na smanjenja mirovina iz 2010. godine za vrijeme Kosorice i 2014. godine za vrijeme Milanovića

PREDLAŽEMO :

1) Kako se iz odluke Ustavnog suda U-I/3610/2010 vidi da se smanjenje mirovine veže uz osobu i njene potrebe a ne nosioca obiteljske mirovine. Slijedom navedenog tražimo ukinanje stavke 4. članka 46.

poznato je naime da su 100% HRVI socijalno osjetljiva skupina jer ju čine osobe kojima su osnovne životne funkcije potpuno narušene i ne mogu živjeti bez pomoći i njege drugih, te imaju izuzetno visoke troškove života koje ne pokriva u cijelosti zdravstveni sustav. HRVI sa 100% invaliditetom nisu jednaki osobama koje mirovinu ostvaruju temeljem priznatog oštećenja organizma od 20% do 90% i upravo bi umanjenje mirovina za tu socijalnu skupinu značilo narušavanje socijalne pravde u odnosu na ostale HRVI-e iz domovinskog rata). Svaki pravi proizlazi iz potrebe naravi.

2) Kako ste pokazali volju ukinuti Zakonske odluke o smanjenju mirovina, doduše samo određenoj grupaciji, kao ministru hrvatskih branitelja u korist svih branitelja predlažemo da se u čl. 30. doda novi stavak 5) koji glasi: Zakon o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (NN 71/10, 130/11, 157/13) neće se primjenjivati na osobe iz st.1. i 2. ovog članka, počevši od 01.07.2018 godine.

Vrijeme povrata veže se uz početak nove turističke sezone i daje dovoljno vremena Hrvatskoj Vladi da učini sve pozitivne korake prema populaciji koja je dovela do toga da danas možete sjediti u ovom visokom zastupničkom domu.

U obrazloženju Zakona stoji; Trenutno (stanje na 30. svibanj 2017. godine) od ukupno 505.694 hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, 56.562 ih ima status HRVI iz Domovinskog rata

OBRAZLOŽENJE ;

Od smanjenja mirovina, kumulativno iz oba Zakona o smanjenju mirovina bili su isključeni kao korisnici mirovina 100% HRVI a temeljem osobitih potreba i izuzetno visokih troškova života dok su udovice kao sukorisnici mirovina ili djeca smrtno stradalih hrvatskih branitelja isto tako bili isključeni od smanjenja ali samo dok su postojali uvjeti za ostvarivanje obiteljske mirovine.

2010. godine pokrenuta je ocjena suglasnosti Zakona pred Ustavnim sudom te je jasno rečeno što se tiče smanjenja mirovina 100% HRVI ;

Iz odluke Ustavnog suda proizlazi da izuzeće od smanjenja mirovine veže se uz osobu kao nosioca mirovine i potrebe nosioca mirovine i nije etično, pošteno ali i zakonski upitno; koliko se to pravo može vezati i na obiteljsku mirovinu kada više ne postoje uvjeti zbog kojih je nastalo izuzeće od smanjenja mirovina...pogotovo što obiteljima iza 100% HRVI ostaju uz obiteljsku mirovinu i obiteljske invalidnine kao dodatno pravo.

Nije li ovaj članak još jedan od diskriminirajućih članaka koji nije u skladu sa Vašim težnjama zbog kojih ste išli u izradu ovog Zakona. Ako više ne postoji narav te potrebe, onda i obiteljska mirovina neovisno po kojoj osnovi i čija ona bila mora biti sukladna tome...

Vidim da se u obrazloženjima komentara kojima se traže ukidanje spornog stavka 4. članka 48. niste jasno očitali nego ste odgovor zatražili očitovanjem od strane Ministarstva rada i mirovinskog sustava. Vezao bih se uz tu temu i na komentar Zajednica udruga i članova HVIDR-e Grada Zagreba koji su kroz članak 30. ovog Zakona tražili isto postupanje, odnosno neprimjenu ZoSMPP-a (NN 71/10, 130/11 i 157/13) za HRVI iz Domovinskog rata kod kojega je nastao potpuni gubitak radne sposobnosti ili djelomični gubitak radne sposobnosti kao posljedica ranjavanja, ozljede, zatočeništva u neprijateljskom logoru, zatvoru ili u drugom neprijateljskom objektu, bolesti, pogoršanja bolesti, odnosno pojave bolesti zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske

Po istoj stvari nosiocima mirovine HRVI odbijate prijedlog dok za odredene kategorije korisnika obiteljske mirovine tražite opravdanje i igrate se skrivača.

Ne smatrate li Vi ministre da HRVI kojima je mirovina ali i invalidnina od 2000. godine više puta smanjivana ne zaslužuju pravo povrata mirovina na stanje prije smanjivanja, posebno iz razloga što se radi o mirovinama od 3.500,00 kn...ne zaslužuju li HRVI da ste bar prijedlog njihove Županijske HVIDR-e poslali na očitavanje u Ministarstvo rada i mirovinskog sustava kao što ste to učinili kod obiteljskih mirovina.

Slaže li se gospodin Đakić kao Predsjednik HVIDR-e sa Vašim prijedlogom i idejom ili će zastupati prava i interesu i svojih članova.

Članak 69.

(1) *HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. skupine ima pravo na:*

- a) osobni automobil s ugrađenim odgovarajućim prilagodbama koji mu u vlasništvo dodjeljuje Ministarstvo, u sedmoj godini od posljednje dodjele ili*
- b) iznos do visine novčane protuvrijednosti osobnog automobila iz točke a) ovoga stavka u koji ulazi i porez na dodanu vrijednost te poseban porez.*

(2) *U slučaju iz stavka 1. točke b) ovoga članka, iznos do visine novčane protuvrijednosti osobnog automobila iz stavka 1. točke a) ovoga članka u koji ulazi i porez na dodanu vrijednost te poseban porez neće se isplatiti korisniku, nego će se sredstva direktno utrošiti za 39 namjensku kupnju osobnog automobila s ugrađenim odgovarajućim prilagodbama po izboru korisnika.*

(3) *Pravo iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se temeljem izvršnog rješenja.*

(4) *Ministarstvo provodi postupak javne nabave za osobne automobile iz stavka 1. točke a) ovoga članka, sukladno posebnim propisima o javnoj nabavi.*

(5) *Temeljem izvršnog rješenja iz stavka 3. ovoga članka, a nakon provedenog postupka javne nabave iz stavka 4. ovoga članka, ministar donosi odluku o dodjeli osobnog automobila iz stavka 1. točke a) ovoga članka koji se dodjeljuje u vlasništvo bez naknade, a obveznik plaćanja posebnih poreza (porez na dodanu vrijednost i poseban porez) je Ministarstvo.*

(6) Odluka iz stavka 5. ovoga članka sadrži osobne podatke o korisniku kojem se dodjeljuje osobni automobil bez naknade, kao i podatke o osobnom automobilu koji su potrebni za postupak registriranja.

PREDLAŽEMO :

U čl. 69. st. 1. točka a) riječi „ u vlasništvo“ zamjenjuju se riječima „ na korištenje“, a u st. 5. riječi „ u vlasništvo bez naknade“ zamjenjuje se riječima „ na korištenje“ te na kraju članka dodaje se novi stavak koji glasi: „ Prilikom preuzimanja novog automobila HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. skupine dužan je predati dosadašnji Ministarstvu koji će po javnom natječaju biti dodijeljen potrebitima“.

OBRAZLOŽENJE;

Svrha izmjene dijela ove odredbe je da se pomogne i drugima koji ne mogu sebi priuštiti nabavku vozila. Naime, dodjela automobila HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. skupine je imala za cilj njihovu mobilnost i ulogu ortopedskog pomagala. Obzirom, da je dodjela vezana uz vremenski rok od sedam godina smatra se da navedeni automobil još ima uporabnu vrijednost stoga isti se može i nadalje koristiti, a branitelj HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. skupine ima novi na korištenje. Ovim bi se uštedilo, a ujedno bi bio ispunjen i humanitarni cilj u pomaganju potrebitim.

U ovoj Državi imamo nepokretne djece, civilne invalide ali i branitelje koji su u kasnijim fazama života ostali nepokretni ... svi ti građani Hrvatske nažalost nisu u mogućnosti dobiti motorno vozilo kao ispomoć za slobodnije kretanje i mobilnost. Većina takvih građana živi u uvjetima siromaštva uz minimalne socijalne naknade i većina njih nije si u mogućnosti isto kupiti vlastitim sredstvima.

HRVI 100% I skupine Hrvatska je pružila maksimalnu skrb od mirovine, pomoć osobe za njegu, ortopedске dodatke, osobne invalidnine, liječenja po specijalnim tretmanima i motorno vozilo koje se dodjeljuje i mijenja novim svakih 7 godina.

Stoga ovim prijedlogom treba razmišljati i prema ostalim Hrvatskim građanima i braniteljima pa da se staro motorno vozilo, umjesto prodaje i zarade, ciljano da na korištenje onima koji isto imaju potrebe za tom vrstom pomagala.

Pojašnjenje koje ste dali u Izvješću javne rasprave; „Automobili koji se dodjeljuju HRVI I. skupine prilagođavaju se svakom korisniku ovisno o vrsti invalidnosti te kao takvi nisu pogodni za upotrebu od strane drugog korisnika“ nije sukladno činjeničnom stanju jer većinu takvih vozila koriste i voze skrbnici zbog nemogućnosti korištenja m/v od strane samih korisnika, a ukoliko i postoji potreba za novom prilagodbom taj trošak za Državu ne bi trebao predstavljati problem..

Molili bih Zakonodavca da u tom smjeru sagleda i mišljenje iz Javne rasprave institucije koja se brine o pravima osoba sa invaliditetom

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom ;

U članku 69., stavku 1. alineji

a) brisati riječi: „koje mu u vlasništvo“.

U stavku 5. brisati dio teksta koji glasi: „koji se dodjeljuje u vlasništvo“.

Iza stavka (6) dodati nove stavke sedam, osam i devet koji glase: „(7) Ako HRVI iz Domovinskog rata umre prije isteka roka od sedam godina od nabave automobila, zakonski nasljednici vraćaju navedeni automobil Ministarstvu hrvatskih branitelja. (8) Nakon isteka sedam godina i dobivanja novog osobnog automobila HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. skupine dužni su vratiti prethodno odobreno vozilo

davatelju, odnosno Ministarstvu hrvatskih branitelja. (9) Ministarstvo hrvatskih branitelja će putem javnog natječaja dodijeliti isto HRVI-ju određene skupine ili hrvatskom branitelju, osobi s invaliditetom koja nema status HRVI ali zbog invaliditeta (nepokretnosti donjih ekstremiteta) potrebno joj je prilagođeno vozilo kao ortopedsko pomagalo.“.

Članak 101 i 102

- a) djetetu smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata hrvatskog branitelja bez oba roditelja ili bez roditeljske skrbi
- b) djetetu smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata
- c) HRVI iz Domovinskog rata
- d) članu šire obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, odnosno nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata
- e) dragovoljcu iz Domovinskog rata
- f) hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata redoslijedom od duljeg prema kraćem vremenu sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske
- g) djetetu umrlog HRVI iz Domovinskog, rata ako je korisnik zajamčene minimalne naknade
- h) djetetu umrlog dragovoljca iz Domovinskog rata, ako je korisnik zajamčene minimalne naknade
- i) djetetu umrlog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata sa 100 dana borbenog sektora, ako je korisnik zajamčene minimalne naknade
- j) djetetu dragovoljca iz Domovinskog rata, ako su roditelj i/ili dijete korisnici naknade za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona ili zajamčene minimalne naknade i
- k) djetetu hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata sa 100 dana borbenog sektora, ako su roditelj i/ili dijete korisnici naknade za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona ili zajamčene minimalne naknade.

PREDLAŽEMO :

- a) Definirati stavak „c“ na HRVI iz Domovinskog rata bez prihoda
- b) Iza točke k) dodaje se nova točka l) koja glasi: djetetu HRVI iz Domovinskog rata i hrvatskih branitelja.

OBRAZLOŽENJE :

Ovim prijedlogom želimo izjednačiti u pravu prednosti pri zapošljavanju za svu djecu neovisno kojoj skupini braniteljsko-stradalničke populacije pripadaju.

Bitni element ovog članka su grupacije koje je ovaj Zakon predvidio ;

- točke „a“, „b“, „g“, „h“ i „i“ govore o djeci smrtno stradalog ili umrlog Hrvatskog branitelja.
- točke „j“ i „k“ govore o djeci Hrvatskih branitelja čiji su roditelji primaoci naknade za nezaposlene ili minimalne zajamčene naknade, a koje isto tako u svojoj naravi ne moraju imati trajni karakter (naknade su privremena rješenja do ostvarivanja nekog oblika mirovine ili drugog trajnog prava).
- točka „c“ govori o HRVI iz Domovinskog rata, bez definicije da li se nalazi ili ne u mirovini.. u očuvanju demografske slike Hrvatske populacije koliko je korektno zapošljavanje nekoga tko ima primanja a izostaviti djecu branitelja i djecu HRVI kojima bi navedeni posao bio prvi i jedini izvor prihoda.

Ovim sveobuhvatnim Zakonom u člancima 101 i 102 koji govore o prednosti pri zapošljavanju nažalost kategorije u kojoj ima najviše djece a to su djeca branitelja i djeca HRVI **ostala su izostavljena i odbijena**.

Još veća tragedija što je MHB kao tijelo koje zastupa branitelje u svom obrazloženju naveo ; „u važećem Zakonu imali smo samo pet kategorija osoba koje su ostvarivale pravo prednosti pri zapošljavanju dok sada imamo u ovom prijedlogu Zakona jedanaest kategorija“.

Drugim riječima djeca hrvatskih branitelja i djeca HRVI, Ministarstvu hrvatskih branitelja postala su kategorija koja čine opterećenje i za koju se nije moglo naći mjesta u Zakonu.

U očuvanju demografske slike Hrvatske populacije o kojoj MHB vjerojatno nije vodio brigu, koliko je korektno izostaviti djecu branitelja i djecu HRVI kojima bi navedeni posao bio prvi i jedini izvor prihoda dok se u točki „c“ spominju HRVI iz Domovinskog rata bez definicije da li se nalazi ili ne u mirovini.

Hrvatski pravni sustav određenim kategorijama osoba priznaje pravo na prednost pri zapošljavanju i popunjavanju radnog mjesta i to su osim po Zakonu o Hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji još : Vojni i civilni invalidi rata sukladno zakonu o vojnim i civilnim invalidima rata; Osobe s invaliditetom sukladno zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom ; Pripadnici nacionalnih manjina sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina.

Niti u jednom od navedenih zakona nema toliko razjedinjenosti ili podgrupa iste kategorije kao u ovom Zakonu.

Članak 121.

Iznimno od odredbi članka 118., 119. i 165. ovoga Zakona pravo na jednokratnu novčanu pomoć zbog nemogućnosti podmirenja osnovnih životnih potreba može se ostvariti na temelju odluke ministra bez provođenja upravnog postupka.

PREDLAŽEMO :

U potpunosti brisanje članka 121.

OBRAZLOŽENJE;

Način ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć zbog nemogućnosti podmirenja osnovnih životnih potreba, uz kriterije, propisan je člancima 118., 119., 120. i 165.

Odluka o podjeli sredstva iz Državnog proračuna bez jasno propisanih kriterija i kontrole ne može biti odluka i samovolja jednog čovjeka već se mora donijeti u upravnom postupku sukladno ZUP-u, čime je članak 121. bespotreban, osim što daje mogućnost manipulacije i zlouporabe.

Članak 131.

(1) *HRVI iz Domovinskog rata, članovi šire obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i članovi šire obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata imaju pravo na ustup djela dionica čiji je imatelj Republika Hrvatska.*

(2) *Osobe iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju pravo na dionice bez naplate po mjerilima, u iznosu i po postupku određenom propisom o upravljanju državnom imovinom, ako ovim Zakonom nije drugčije određeno.*

(3) *Dionice koje sukladno stavku 1. ovoga članka pripadaju HRVI iz Domovinskog rata, članovima šire obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, a koji su umrli nakon podnošenja*

zahtjeva Centru za restrukturiranje i prodaju ili njegovim pravnim prednicima za ustupom tih dionica, raspoređuju se na njihove zakonske nasljednike prvog i drugog nasljednog reda prema rješenju o nasljeđivanju.

(4) Osobe iz stavka 1. ovoga članka oslobođaju se plaćanja poreza pri prometu dionica i poreza na dohodak od prijenosa dionica iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Vrijednost dionica utvrđuje se prema zadnjoj poznatoj prosječnoj dnevnoj cijeni dionica postignutoj na uređenom tržištu na dan donošenja odluke nadležnog tijela o korištenju dionica u svrhu ustupanja istih.

(6) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva državne imovine, uz pozitivno mišljenje Ministarstva financija, donijet će odluku da se zbog nedostatka raspoloživih dionica, osobama iz stavka 1. ovoga članka, umjesto dijela dionica čiji je imatelj Republika Hrvatska, ustupe državne obveznice.

PREDLAŽEMO :

Da se u članku 131. Stavak 6. briše.

OBRAZLOŽENJE;

Brisanjem stavka 6. isključuje se mogućnost zamjene dionice obveznicom jer svaka ima svoj pravni put i ne mogu se poistovjetiti. Obveznica je vrijednosni papir koji izdavaoca obvezuje na povrat pozajmljenih sredstava u određenom roku s određenom kamatom, a koja se isplaćuje periodično ili se pribraja glavnici i isplaćuje po dospijeću. Uvođenje obveznica u dodjelu hrvatskim braniteljima, a koje predstavljaju dug nije primjereno jer nisu u mogućnosti iste staviti na novčarsko tržište onda kada oni to hoće već su vezani za isplatu navedenu u tom vrijednosnom papiru. Obveznice imaju manje prihode od dionica i isplata je najčešća na najmanje rok od 10 godina.

Ovom odredbom hrvatski branitelji koji postanu imatelji obveznica bit će dovedeni u neravnopravni položaj u odnosu na imatelje dionica.

Sa konstatacijom Zakonodavca da se umjesto dionica ustupe državne obveznice iz razloga nedostatka raspoloživih dionica i uvršten je na prijedlog Ministarstva državne imovine nije sukladan sa izlaganjem Ministra koji je rekao da su za svaku mjeru osigurana financijska i materijalna sredstva.

Članak 190.

Republika Hrvatska se ovim Zakonom odriče svih prava koja su proizašla ili bi mogla proizći iz događaja u svezi obrane suvereniteta Republike Hrvatske prema hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata te se svi postupci koji su u tijeku obustavljaju, a svaka stranka snosi svoje troškove.

Iz Vašeg obrazloženja prijedloga Zakona ;

Ovim člankom Zakona Republika Hrvatska se odriče svih potraživanja prema hrvatskim braniteljima, a koja su uzročno-posljedično vezana za Domovinski rat. Radi se o parničnim postupcima koji su pokrenuti protiv hrvatskih branitelja u kojima nema sudske prakse. Ovi postupci su dugotrajno i iznimno stresni za hrvatske branitelje i njihove obitelji. Ishod postupka je neizvjestan, a moguće je da se u suštini radi i o ratnoj šteti za koju se inače ne odgovara.

PREDLAŽEMO :

Članak 190. Briše se u cijelosti.

OBRAZLOŽENJE ;

Unatič tvrdnjama Ministra odredba je nejasna i nije razvidno koje obveze troškove Republika Hrvatska preuzima na sebe i kakva je pravna osnova tih potraživanja. Obzirom da se radi o sporovima u kojima nema sudske prakse kako je moguće utvrditi financijske posljedice ovog članka Zakona ??.

Članak 196.

(1) *Statusi i prava, ostvareni temeljem Uredbe o zaštiti žrtava rata za obranu Republike Hrvatske i njihovih obitelji („Narodne novine“ broj 52/91), Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata („Narodne novine“ broj 33/92, 57/92, 77/92, 58/93, 2/94, 76/94, 108/95, 82/01 i 103/03), Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“ broj 2/94, 52/94 i 36/95), Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“ broj 108/96 i 23/01), Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“ broj 94/01, 122/02, 17/04 i 48/04), te Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“ broj 174/04, 92/05, 2/07, 94/07/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 33/13, 148/13 i 92/14), a čije ostvarivanje traje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ostaju na snazi.*

(2) *Iznimno od stavka 1. ovoga članka Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo obrane će po službenoj dužnosti brisati iz službene evidencije hrvatske branitelje iz Domovinskog rata za koje se u upravnom postupku utvrdi da su u službenu evidenciju upisani protivno odredbama članka 2. stavka 2. ili članka 10. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“ broj 174/04, 92/05, 2/07, 94/07/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 33/13, 148/13 i 92/14) i drugim propisima iz stavka 1. ovoga članka te suprotno odredbama članka 21. ovoga Zakona.*

(3) *Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo obrane će po službenoj dužnosti osobe za koje se u upravnom postupku utvrdi da ne zadovoljavaju uvjete iz članka 5. ovoga Zakona brisati iz službene evidencije ili ostaviti upisane kao hrvatske branitelje iz Domovinskog rata ukoliko zadovoljavaju uvjete iz članka 2. stavka 2. i ako ne postoji zapreka iz članka 10. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“ broj 174/04, 92/05, 2/07, 94/07/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 33/13, 148/13 i 92/14) i drugih propisa iz stavka 1. ovoga članka.*

(4) Protiv rješenja iz stavka 2. i 3. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor.

(5) Pravomoćna rješenja iz stavka 2. i 3. ovoga članka Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo obrane dostaviti će Ministarstvu i Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

(6) Ministarstvo i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje će temeljem rješenja iz stavka 2. i 3. ovoga članka donijeti rješenja o prestanku prava ostvarenih na temelju statusa hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, odnosno na temelju statusa dragovoljca iz Domovinskog rata s danom pravomoćnosti rješenja iz stavka 2. i 3. ovoga članka.

PREDLAŽEMO ;

Članak 196. stavak 4. briše se.

OBRAZLOŽENJE ;

MUP i MORH po službenoj dužnosti vode upravni postupak u dva stupnja, sukladno ZUP-u. Ministarstvo hrvatskih branitelja nije nadležno ukidati pravo stranki na pravni lijek koje provode druga nadležna tijela, niti je dat razlog za odstupanje od prava na žalbu i općeg pravila vođenja dokaznog postupka pri rješavanju ove vrste stvari.

U tom smjeru bih Vas podsjetili i na komentar zakonodavnog tijelo koje bi svojim radom bili direktno uključeni u navedene postupke.

Upravni sud u Rijeci iz javne rasprave :

Potrebno je preispitati trebaju li postupci iz čl. 191. st. 2. i 3. (vezano uz st. 4.) biti jednostupanjski, uvezvi u obzir da ovdje ne nalazimo opravdane razloge za odstupanje od prava na žalbu i općeg pravila vođenja upravnog postupka u dva stupnja, osobito imajući u vidu vođenje dokaznog postupka pri rješavanju ove vrste stvari, te potrebu ujednačavanja prakse unutar upravnog sustava u pogledu pitanja koja će se javiti prilikom rješavanja ovim predmeta, koja pitanja ne mogu biti unaprijed u cijelosti anticipirana.

Odgovor na prijedlog Upravnog suda iz Rijeke iz javne rasprave :

Prihvaćeni su prijedlozi u svezi članaka 181., 191. i 193. Drugostupanjski postupci koji proisteknu iz primjene članka 191. mogu samo produljiti vrijeme donošenja odluke suda.

Nikakva izmjena u prijedlogu Zakona nije uočena nakon prihvaćenog komentara Upravnog suda iz Rijeke, čime Izvješće sa javne rasprave nije točno i istinito.

Zbog neshvatljive formulacije odgovora Ministarstva hrvatskih branitelja pitam Vas kakve veze imaju dvostupanjski postupci sa produženjem vremena donošenja sudske odluke. Ne bi li upravo dvostupanjski postupci sukladno ZUP-u (rok za žalbu u prvom stupnju je samo 15 dana) olakšali i oteretili Sud i stranke u postupku od možebitnih bespotrebnih troškova i dugogodišnjih postupaka koje bi se riješili dvostupanjskim postupkom i neposrednim dokazivanjem.

Isto tako ničime nije obrazloženo zašto postupci utvrđivanja uvjeta trebaju biti jednostupanjski i zašto o tome kako će postupke provoditi MUP i MORH odlučuje Ministarstvo hrvatskih branitelja.

Imaju li MUP i MORH jedinstvene i cjelovite baze podataka za sve branitelje, i dali su pripremljeni za ovu zadaću, znajući da su mnogi branitelji tijekom Domovinskog rata, pogotovo u vrijeme dok su se formirale gardijske brigade imali premještaje iz jednog u drugo ministarstvo ??.

Zašto MHB koje ima cjelovite baze podataka kroz „registar branitelja“ (sukladno članku 148. st. 2.) nije na sebe preuzeo drugostupansko rješenje spora u slučaju negativnog rješenja MUP-a ili MORH-a ??.

Ne bi li prije ove odluke trebalo poklopiti baze podataka svih državnih tijela kako ne bi došlo do mogućeg oštećivanja hrvatskih branitelja koji bi se mogli naći u sporu ??.

U tom smjeru podsjećamo predlagatelja Zakona, ali i MORH i MUP na neke odredbe Ustava i ZUP-a. ;

a) Članak 18. Ustava RH jamči građanima pravo na ŽALBU protiv pojedinačnih pravnih akata ovlaštenih tijela donesenih u postupku prvog stupnja

b) Bez mogućnosti žalbe povećavaju se mogućnosti manipulacije, zlouporabe. Načelo slobodne ocjene dokaza upravnih vlasti i tijela (stavak 2. i 3.) može dovesti do namjernog zagubljenja ili nepronalaženja pojedinih dokumenata, a čime dolazi do kršenja ljudskih prava, temeljnih sloboda i dugogodišnjeg dokazivanja tužbom u Upravnom sporu pred Upravnim sudom uz niz možda nepotrebnih troškova Suda i odvjetničkih usluga.

c) žalba svakom građaninu jamči njegovo ustavno pravo na načelo traženja istine. Načelo utvrđivanja materijalne istine i načelo samostalnosti i slobodne ocjene dokaza. Spoznaja o

istini ključna je za donošenje pravilne i zakonite odluke. Do nje dolazimo putem pravno relevantnih činjenica, a činjenice utvrđujemo pomoću dokaza. Bez žalbenog postupka spoznaja istine nije moguća, uslijed čega dolazi do brojnih manipulacija i zlouporaba.

d) **Pravo na žalbu učvršćuje načelo zakonitosti** i uklanja eventualnu samovolju te omogućuje da se načini kontrola da li se službena osoba pri donošenju Rješenja i vođenju postupka i odlučivanju rukovodila načelom ustavnosti i zakonitosti i postupila tako da pri vođenju postupka i odlučivanju strankama omogućuje da što lakše zaštite svoja prava, vodeći dakako računa o tome da ostvarenje njihovih prava bude u skladu sa propisima.

Članak 214

(1) *U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će odluku kojom se otpisuju sva dospjela i nedospjela potraživanja (glavnica i kamate) prema korisnicima kredita odobrenih po Kreditnom programu zapošljavanja razvojačenih pripadnika Hrvatske vojske, koji provodi Hrvatska banka za obnovu i razvitak na temelju Ugovora o obavljanju poslova u ime i za račun Vlade Republike Hrvatske, zaključenog s Ministarstvom financija 14. lipnja 1996. godine.*

(2) *Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Odluka o izmjenama uvjeta kredita po kreditnom programu zapošljavanja razvojačenih pripadnika Hrvatske vojske („Narodne novine“ br. 102/2015).*

PREDLAŽEMO :

U čl. 214. iza riječi „Vlada Republike Hrvatske“ dodaje se zarez i riječi „ prema jasnim i preciznim socijalno-ekonomskim kriterijima“.

OBRAZLOŽENJE;

Načelno svima oprati dospjela i nedospjela potraživanja korisnicima kredita odobrenih po Kreditnom programu zapošljavanja razvojačenih hrvatskih branitelja, a koje je provodi Hrvatska banka za obnovu i razvitak na temelju ugovora o obavljanju poslova u ime i za račun, zaključenih s Ministarstvom financija od 14. 6. 1996. godine nije primjereno bez jasnih i preciznih socijalno-ekonomskim kriterijima.

Odgovor sa javne rasprave :

Odlukom o izmjenama uvjeta kredita po kreditnom programu zapošljavanja razvojačenih pripadnika Hrvatske vojske bili su propisani kriteriji za otpis potraživanja prema korisnicima kredita no međutim svi korisnici kredita bi u jednom trenutku ispunili te uvjete s obzirom da nemaju sredstava za povrat i nema mogućnosti naplate. Odredba članka 208. Zakona unijeta je u Zakon na prijedlog Ministarstva financija.

Pitanje.. od kuda MHB ima spoznaju da bi svi korisnici kredita u jednom trenutku ispunili uvjete propisane za otpis potraživanja kako navode u svom obrazloženju. Ako je prijedlog da se otpisu sva dospjela i nedospjela potraživanja došao od strane Ministarstva financija molili bih iste da nam dostave tumačenje i dokaze tih svojih tvrdnji.

Koliko će ova odredba sa otpisom kredita pogodovati pojedincima ??.

Članak 202.

HRVI iz Domovinskog rata kojima je status priznat po osnovi bolesti nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, pravo na invalidsku mirovinu iz članka 30. ovoga Zakona mogu ostvariti najranije počevši **od 1. siječnja 2019. godine.**

PREDLAŽEMO :

Sukladno nacrtu prijedloga Zakona predlažemo da sa primjenom počnete sa 1. siječanj 2018. godine kako je to predviđao članak 197 iz javne rasprave.

Članak 205.

Članovi obitelji smrtno stradalih pripadnika Narodne zaštite, koji nisu ostvarili pravo na obiteljsku mirovinu do stupanja na snagu ovoga Zakona, pravo na obiteljsku mirovinu iz članka 40. ovoga Zakona mogu ostvariti **od 1. siječnja 2019. godine**.

PREDLAŽEMO ;

Sukladno nacrtu prijedloga Zakona predlažemo da sa primjenom počnete sa 1. siječanj 2018. godine kako je to predviđao članak 200 iz javne rasprave.

Članak 219.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim:
a) članka 49. ovoga Zakona koji stupa na snagu 1. ožujka 2018. godine i
b) članaka 26. do 48., 50. do 56., 140., 141., 145. do 147. i 122. stavka 2. ovoga Zakona koji stupaju na snagu **1. siječnja 2019. godine**.

PREDLAŽEMO ;

Sukladno nacrtu prijedloga Zakona predlažemo da sa primjenom počnete sa 1. siječanj 2018. godine kako je to predviđao članak 213 iz javne rasprave.

PREDSJEDNIK KLUBA

Miroslav Šimić

